

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-kulturalny. Wychodzi codziennie w sobotnim numerze z wyjątkiem dni pobudkowych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośzeniem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, — miesięcznie mk. 100. pocztę mk. 115. —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-jej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście — reklamy Mk. 10 Zwyższone Mk 7,50 Drobne i Mk. 50 fen. — za wyraz, najmniej Mk 15. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1
Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC
Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz Wniosków i listów od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—3 w pol. i od 6—7 w PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu, Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 5.00 (Na G. Śląsku 50 fen.) SOSNOWIEC czwartek dnia 10 marca 1921 roku Nr. 55 Rok XV

TOWARZYSTWO AKCYJNE ZAKŁADÓW CHEMICZNYCH

„STREM” w STRZEMIESZYCACH W.

podaje do wiadomości Kooperatyw, Zarządów Fabryk i Kopalń, Komitetów Aprowizacyjnych itp. że ma do sprzedania

Mydło jądrowe jasne

o zawartości 63—65 p.cent kwasów tłuszczowych.

Z zapytaniami należy się zwracać do Zarządu T-wa w Warszawie, Mazowiecka Nr 7 lub do fabryki w Strzemieszycach Warsz. (telefon Dąbrowa Nr. 2.) 1290

RINO-ORZA

Dzisiaj i dni następne Wyświetlany jest potężny film. Prawdziwe arcydzieło

Następca tronu i tancerka

Wspaniały dramat w 6 cz. Bajeczna gra artystów, oryginalne typy, przepiękna natura.

Gzy to nie prowokacja?

Stanowisko Zarządu Twa „W. Fitzner i K. Gamper” w Sosnowcu zajęte w stosunku do pracowników umysłowych i sposób prowadzenia pertraktacji co do poprawy bytu tychże pracowników zaiste zdradza jakieś ukryte złe tendencje i wybitną złą wolę, negującą wyraźnie nie tylko postulaty pracowników ale nawet interwencję od powiednich władz, które zainteresowały się zatarciem Z-ku Zaw. Prac. Przem. i Handl. Zagłębia z pomienionym Twem. Pan Jechalski zapomina o tem, że wszystko ma swoje granice, że czasem i przekonanie, że się ma silne plecy tam, gdzie decydują o losie pracownika umysłowego — zawodzi.

Pan Jechalski chce być „plus catolice que le pape”, i aczkolwiek Rada Zarządzająca Twa „W. Fitzner i K. Gamper” zdecydowała się wypłacić pracownikom jednorazową zapomogę w wysokości pensji grudniowej — kazał pracownikom niektórym potraczać nawet te dni, które brakowały do pełnych mie-

sięcy Redukcja grudniowa plac przeprowadzona według widzi mi się p. J. wyznaczanie pensji dla nowych pracowników, szykanowa nie poszczególnych pracowników — spowodowało zbyt wielki ferment wśród nich Tego p. Jechalski nie widzi, choć szkodzi to wyraźnie nie interesom firmy przezeń reprezentowanej i czy ni wrażenie, jakby się p. J. podobały bardzo strajki. Dyrekcja miejscowa wymienionej Twa wykazała wyraźnie złą wolę w sprawie rozstrzygnięcia kwestji postulatów pracowników, za słaniając się brakiem kompetencji i odsyłając pracowników do Rady Zarządzającej w Warszawie na... konferencję.

Na konferencji w dniu 30 grudnia r. ub. członkowie Rady, nie wysłuchawszy relacji delegatów i motywów podawanych przez nich, rozeszli się, pozostawiając delegatom list do miejscowej Dyrekcji T-wa, list w zamkniętej kopercie, za lakowany, który w obecności delegatów włożono jeszcze do drugiej koperty. Takie postępowanie wy-

gląda na wyraźne prowokowanie pracowników umysłowych.

Podnieść należy stanowisko obywatelskie pracowników, którzy w obliczu plebiscytu i ze względu na potrzebę spokoju i wyteżonej pracy dla państwa użyli wszystkich sposobów celem polubownego obustronnie zgodnego załatwienia sprawy zatargu.

Jednak z przykrością stwierdzamy nieobywatelskie stanowisko zajęte w tej sprawie przez Zarząd Twa „W. Fitzner i K. Gamper”, który nie docenia po wagi chwili i potrzeby zgodnej współpracy pracodawcy z pracobiorcą. Sądźmy jednak, że będzie wkrótce inaczej.

O kradzież przesyłek poczt. w Będzinie.

W swoim czasie omawialiśmy w „Kurjerze” sprawę karygodnych kradzieży przesyłek w urzędzie pocztowym w Będzinie.

Sprawa ta znalazła się onegdaj na wokaandzie w Sądzie Okręgowym.

Na ławie oskarżonych zasiadli urzędnicy pocztowi: Stanisław Gawłowski, Antoni Spato, Marjan Toczkowski i Franciszek Kisielewski, wszyscy pod strażą policyjną.

Oprócz nich pociągnięto do odpowiedzialności sądowej jeszcze 6 osób, które odpowiadały z wolnej stopy. Pomiędzy tymi są:

Marjanna Polakiewicz, Walerja Marchewka, Katarzyna Gawłowska, Weronika Majchrzak, Agnieszka Derda i Franciszek Blaszczyk.

Według aktu oskarżenia, w

dnia 15 sierpnia r. b., właściciel sklepu z wyrobami tytoniowymi, Mendel Broder otrzymał przez pocztę będziniską 7 przesyłek z cygarami marki „Kordowa”, fabryki p.a. „Reforma” w Warszawie. Już na poczeku Broder spostrzegł, że na 3-ch przesyłkach znaczki były rozwiązane i pieczęcie zdjęte a skrzynki uszkodzone. Reklamacji odbiorca nie wniósł, ponieważ zostawały one bez uwzględnienia.

W domu Broder stwierdził brak 430 szt. cygar wartości 1440 mk.

W dniu 19 sierpnia zgłosiła się do Brodera 13-letnia Majchrzakówna, proponując mu kupić 20 cygar marki „Kordowa” w cenie 3 mk. sztuka.

Cena tych cygar w Warszawie wynosi 3 mk. 50 fen. wobec czego Broder, podejrzewając, że cygara pochodzą z kradzieży, oddał Majchrzakównę w ręce policyj.

Przeprowadzone śledztwo wykazało, że w przesyłkach odbieranych na poczeku będziniskiej w bieżącym roku brało kawałki różnym kupcom towarów i innych przedmiotów na znaczne sumy, że mianowicie: Israelowi Jakubowi Landau — „cajga” ciemno szarego, oraz materiału bawełnianego granatowego w białe paski na sumę 3206 mk. 50 fen.; Kugelmaowi — skór na sumę 7800 mk.; Manelli — kalek na sumę 420 mk.; Götterowi — perfum, broszek i t.p. galanterji na sumę 500 mk.; Kramerowi — chustki na sumę 250 mk.; Frachtzweilowi — szelra na sumę 1200 mk.; Halterowi — sgrafek klamer na sumę 350 mk.; Poltorakowi — cygar na sumę 3000 mk.; Merynowi — grzebieni na sumę 582 mk.; Libermaszowi — szklerek i kelnerskich na sumę 240 mk.; oprócz tego 12 par szelk i 17 par podwiązek Dryzowi — grzebieni spinak na sumę 1300 mk.

Adresaci zwracali się z reklamacjami do będziniskiego urzędu pocztowego, lecz te pozostawały bez rezultatu. Zarówno propozycja uczyniona Broderowi przez Majchrzakównę, ażeby asybi swoje cygara jak i stwierdzony przez posekowanego Pryna fakt, że jego przesyłka z Kalisza została wysłana, naprowadziły władze śledcze na myśl, że sprawców powyższych kradzieży należy szukać w będziniskim urzędzie pocztowym. Wiadzi o tem chodzący po Będzinie. Niejaka Koleczko pokłósiwszy się z bliżką znajomą urzędniczką pocztą Toczkwowską, Własinkową, przypomniała tej ostatniej, parę dni temu kradzieży rzeczy.

Prokurator oskarżając podległych, żądał surowego ukarania winowajców: Gawłowskiego, Spaty, Toczkwowskiego, Kisielewskiego, wnosząc na karę śmierci Polakiewicz na 3 lata ciężkiego więzienia, Marchewkę na półtora roku, Gawłowską na rok więzienia Majchrzakównę na 8 miesięcy, A.

Derdę i F. Blaszczyka — na 6 miesięcy zwykłego więzienia.

Oskarżeni urzędnicy częściej do winy się przyznali, niektórzy winy swej się wyparli, do której przyznali się na śledztwie. Pozostałych sześciu oskarżonych do winy się zupełnie nie przyznali i na przewódzie sądowym nie ustalono dowodów ich winy. obrońcy podsądnych prosili o łagodny wymiar kary, wskazując na niesłuszność dotychczasowe ich życie.

Sąd po dłuższej naradzie ogłosił swój wyrok, którym skazał na 4 lata ciężkiego więzienia czterech oskarżonych urzędników: Stanisława Gawłowskiego, Antoniego Spatę, Marjanę Toczkwowską i Franciszka Kisielewskiego i Polakiewicz na 8 m. więzienia. Zostali oni skazani na podstawie ustawy, sejmowej z d. 30 stycznia ub.r. o odpowiedzialności karnej urzędników państwowych. Ustawa ta za zbrodnię kradzieży przewiduje karę śmierci na urzędników. Sąd w tym wypadku wobec szeregu okoliczności łagodzących zastosował najniższy wymiar kary, stosując się do przepisów w myśl art. 1 punkt 1. i art. 4 wspomnianej ustawy. Pozostałych pięciu oskarżonych sąd dla braku dowodów winy — uwolnił. Wyrok powyższy po ogłoszeniu stał się odrazu p awomorny i od wyroku tego nie słuty apelację złożyć można jedynie kasacją. Skazani zostali odprowadzeni do więzienia, celem natychmiastowego postępowania zasłużonej kary.

Aresztowania paskarzy.

Oddawna już obiegają wieści po mieście, że w naszym Zagłębiu, a więc nie tylko w Sosnowcu znajdują się ukryte składy paskarskie wielkie i małe, że bardzo wielu żydów bardzo bogatych posiada mnóstwo ukrytych towarów, że szereg chałaczary mnóstwo ma towaru chowanego na — pasek.

W rewizjach poszedł za Warszawą Sosnowiec i oto, jak nadmienialiśmy, rozpoczęto rewizje i aresztowania już te paskarzy notorycznych, już to podejrzanych o pasek. Przypuszczamy, że rewizje te są początkiem dobrych poszukiwań. Bo aczkolwiek plan okazał się obfity, to jednak sławetliwie odrazu w pierwszym dniu trudno było przyłapać, odnaleźć to wszystko, co kryją składy i składki, rozrzucone po mieście, i nie koniecznie koncentrujące się wyłącznie na Modrzewskiej. Przedstawiciele Urzędu Walki z lichwą łącznie z policją dokonali rewizji w składach Oppenheima, gdzie znaleziono 59 skrzyń herbaty, 39 worków siłwek, własność Sawarebauma, 16 beł papirusu i 13 skrzyń kopijowych ołówków należących do Bieleckiego i Altmana,

Wy mówił ks. Sapieha?

Minister spraw zagranicznych, ks. Sapieha, udzielił wywiadu przedstawicielowi „Słowa Polskiego”. W wywiadzie tym minister oświadczył między innymi: Nie przypuszczałem, aby w Rumunii Polska była takdalece popularna.

Porozumienie Polski z Rumunią jest cenne i podobne dla stron obydwu. Rumunowie są 10-miljonowym narodem, mającym wszelkie dane wszechstronnego rozwoju. Obecnie w kraju tym zarysowuje się wyraźna dążność do utworzenia silnego rządu. Zdaniem polskich sił zawodowych, armia rumuńska jest doskonale zorganizowana, tarna i bitna.

Doniosłość porozumienia polsko-rumuńskiego polega przede wszystkim na tem, że uniemożliwia ono bolszewikom wypowiedzenie wojny Polsce. Oprócz tego nie pozostanie ono bez poważnego wpływu na sprawę przynależności Małopolski wschodniej do państwa polskiego. Poza temi względami natury politycznej, podkreślić należy wielkie korzyści, wpływające dla nas z tego porozumienia: Rumunia potrzebuje naszej produkcji, port Braiła jest bardzo dogodną bazą morską, która ułatwiać będzie wywóz towarów naszych na wschód do Gruzji, Azerbejdżanu i Armenji. W dziedzinie porozumienia polsko-rumuńskiego wszystko już jest ułożone. Obecnie chodzi tylko o to, aby układ ten wprowadzić w życie.

W sprawie stosunków między Polską a Czechosłowacją, minister Sapieha wyraził zdanie, iż okres pewnego zaognienia tych stosunków nie przeszedł jeszcze zupełnie, nie wątpliwie jednak Polska ma z Czechosłowacją wiele wspólnych celów politycznych. Zbliżenie między obu państwami zależne jest od usunięcia przyczyn, które były źródłem pewnych tarć.

Na sprawę plebiscytu górnosląskiego i wileńskiego minister zapatruje się najzupełniej optymistycznie nie wątpi, że oba wypadki na naszą korzyść.

Mówiąc o wynikach konferencji londyńskiej, minister Sapieha zaznaczył, iż tekst kontrpropozycji niemieckich nie zaskoczył go najmniej. Oczekiwać należy, iż Niemcy w dalszym ciągu utrzymają swe stanowisko nieprzejednane, a wtedy koalicja dokona załagodzenia okupacji.

Przechodząc do spraw polskich, minister oświadczył, iż podczas wizyty pańskiej przedstawiciele Polki akcentowali jaknajbardziejążenia pokojowe. Zbliżenie Polski z Rumunią ma

na widoku celu wyłącznie obronne.

W zakończeniu wywiadu minister zaznaczył, że niektóre państwa zachodnie uważają Polskę w dalszym ciągu za „państwo sezonowe”. Dążeniem wszystkich szczerych patriotów polskich winno być zadanie klamu temu nieuzasadnionemu poglądowi, a to przez wewnętrzną konsolidację i rozsądną politykę sojuszów.

W wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi „Kurjera Lwowskiego”, minister Sapieha podkreślił szczerze pokojowy charakter polityki polskiej. Według słów ministra, sojusz nasz z Francją i Rumunią jest nawskroś pokojowy i obronny. Te dwa sojusze i realizacja pokoju w Rydze są podstawą naszej sytuacji państwowej i ostoją ludu na wschodzie.

Stosunki Polski z Czechosłowacją utrudnia sprawa cieszyńska.

Co się tyczy pokoju w Rydze, to uzyskuje on prężność międzynarodową z chwilą wciągnięcia go do protokołu Ligi narodów. W sprawie zawarcia tego pokoju można się nieobawiać komplikacji.

Sprawa Małopolski wshodniej będzie załatwiona, gdy inne zagadnienia polityczne zejną z porządku dziennego.

Przedstawicielowi lwowskiej „Gazety Porannej”, ks. Sapieha oświadczył:

Pogłoski o podziale Górnego Śląska są pozbawione wszelkiej podstawy, jak również wiadomości o ewentualnej ofensywie rosyjskiej.

Z Górnego Śląska

Sensacyjne zeznania.

GLIWICE. Aresztowani hr. Strachewitz i Schelscha, u którego znaleziono plany operacyjne przyszłego niemieckiego powstania, poczynili szereg sensacyjnych zeznań. W związku z temi zeznaniami są dalsze aresztowania w toku Prawie całe okręgowe kierownictwo organizacji bojowej zostało aresztowane Okazuje się, że na pady niedzielne na wiecwy Bytomiu miały tutaj „swoje źródła.

Zamknięcie granicy górnosląskiej.

OPOLE (wl.) Międzysojusznicza Komisja zarządziła zamknięcie granicy górnosląskiej począwszy od dnia 9 marca godziną 8 rano. W wypadkach śmierci lub ciężkiej choroby w rodzinie szefi międzysojuszniczego biura paszportowego może udzielić pozwolenia na przyjazd na Górny Śląsk. Wnioski o pozwolenie na przyjazd wysłać można telegramem. Wisowanie paszportów załatwiają konsulaty francuskie kompetentne dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy. Dotychczasowe wykazy dla kolejarzy zawierają swoją ważność.

Rewolucja w Rosji.

BERLIN (wl.) Nadchodzą dziesiątą wiadomości, że legalna wojska sowieckie bombardują robotnicze dzielnice Moskwy. Po stronie ludności jest bardzo wielka liczba zabitych.

HELSINGFORS (wl.) Telegram iskrowy, wysłany przez marynarzy kronsztadzkich do wszystkich oddziałów armii czerwonej, zawiera, że marynarze ci utworzyli komitet rewolucyjny, któremu podlega Kronsztad i cała flota bałtycka.

Marynarze kronsztadzcy zwrócili się do wszystkich wojsk komunistycznych w Piotrogródzie z żądaniem podjęcia wspólnej walki z bolszewikami. Komitet rewolucyjny w Kronsztadzie domaga się zachowania swobód obywatelskich i swolonia konstytuancy. Członkowie centrali rady sowieckiej, oraz wielu komisarzy sowieckich ma być powieszonych.

Piotrogród znajduje się w zupełności w rękach rewolucjonistów, którym dowodzi gen. Kosłowski.

KOPENHAGA Liczba rewolucyjnych marynarzy kronsztadzkich wynosi 40.000. Wasy atkie fortyfikacje w Kronsztadzie, oraz tamtejszy zamek, znajdują się w rękach rewolucyjnych marynarzy, którzy utworzyli komitet rewolucyjny. Komitet ten objął już swoim slywem Piotrogród. Na placu zimowym w Piotrogródzie i Kramlu powiewają białe flagi. Żołnierze załogi moskiewskiej nie chcą wystąpić przeciwko rewolucyjnym. Dalej delantik donosi, że wojska antysowieckie maszerują od południa na Piotrogród. W całej Rosji panuje ogromne wzburzenie.

RYGA Rząd sowieków przy pomocy daleko idących koncepcji dla proletariatu miejskiego i ludu wiejskiego usiłuje uspokoić wzmagając się coraz bardziej wabarczania.

Rokowania w Londynie zerwane

LONDYN (wl.) W Londynie odbyły się onegdaj dwa posiedzenia konferencji aliantów z delegatami niemieckimi, pierwsze o godzinie 12 w południe, drugie około 5 po południu. Intenlem delegacji niemieckiej oświadczył dr. Simons że Niemcy godzą się na zapłatę odszkodowania wojennego według uchwały konferencji paryskiej, ale tylko pod warunkiem, że Górny Śląsk pozostanie przy Niemczech.

Lloyd George oświadczył intenlem mocarstw Koalicji, że

aliansi na to się nie godzą i zagroził Niemcom natychmiastowym zastosowaniem środków przymusowych, jeśli warunków nie przyjmą. Deleacja niemiecka, która obradowała wczoraj jeszcze pózajm wieczorem udzieliła odpowiedzi ostatecznej, jakaś chce Koalicji, zamierza działać wrócić do Berlina. Według komunikatu biura Reutersa mocarstwa zamierzają z dniem dzisiejszym rozpocząć operacje wojenne przeciw Niemcom i obsadzić zagłębje Rahry i rozpocząć blokadę Hamburga.

Co przyjęto

LONDYN. (tel. wl.) 6 bm. Rada najwyższa Ententy na posiedzeniu, które trwało do godz. 11,45 w nocy postanowiła propozycje niemieckie co do wstrzymania zatwierdzenia umowy paryskiej na przeciąg lat 5-ciu odrzucić.

Na wniosek Lloyd'a George'a, przyjęto jako kontrpropozycje: 1) Spłata co roczna w kwocie 3 milionów marek złotych na

przeciąg 30 lat zamiast 42 jak to umowa paryska przewidywała. 2) Podniesienie o 30 proc. cła dla importu jących mocarstw, które sprwadzają towary z Niemiec. Minimum dochodu z tego winno po 5 latach wynieść 6-8 miliardów mk w zlocie. 3) Co do wysokości odszkodowania (226 miliardów) to do omówi to jeszcze komisja reparacyjna

Wykrycie wielkich składów broni niemieckiej.

GLIWICE. Patrol francuski pochwycił kilka dni temu pod Oleśną wielki transport broni niemieckiej. Eskortujący stawili opór i zranili żołnierza. W związku z tem aresztowano kierownika stosstruplerów asystenta ekonom. Jeilttęsina

dyr. fabryki z Brzega Wintgera, który organizował masowe transporty broni z Niemiec na G. Śląsk, aresztowano dalej prof. dr. Foerstera. Ze znalezionych u niego dokumentów dowiedziano się składach broni w lesie kamińskim.

Balszewcy gospodarują w Tyflisie.

ZURYCH (wl.) „Secollo” donosi z Konstantynopola, że według depeszy iskrowej ze znajdującego się w pobliżu statku francuskiego, bolszewicy w zdobytym Tyflisie rozstrzelali większość członków tamtejszego rządu, jedynie prezydent ministrów uratowało się ucieczką od śmierci.

Okupacja prowincji nadrońskiej.

Kawalerja francuska i samochody pancerne 8 b. m. w godzinach rannych zajęły zewnętrzne dzielnice miasta.

Pechód wojsk sprzymierzonych w całej pełni. We dług otrzymanych tu wiadomości o godz. 2 pp. spodziewano się wkroczenia do Duisburga i Ruhrertu.

Ameryka w zgodzie z Koalicją.

BYTOM (Ohio Telegraf) Prezydent Stanów Zjednoczonych Ameryki, Harding, odłożył swój plan zawarcia pokoju z Niemcami, nie chcąc stać na drodze koalicji, która przecięt teraz gotuje się do wymuszenia na Niemczech wypalenia traktatu wersalskiego. (Ta wiadomość, która przekreśla wielkie nadzieje Niemców na Amerykę, wywołała wielki niepokój w Niemczech. — r.)

Akuszer — Gynecolog.

Doktor medyc.

SIANOZECKI

B. asyst. prof. Otto w Petersburgu
Przyjmuje od 3 do 7 godz.
Ulica 3-go Maja № 24.

DOK. MEDYO.

WŁ. BITNY-SZLACHTA

B. ordynat kliniki chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych. Analiz. mib. roskop.
od 11—1 po poł. wiecz. od 8—8 panie od 5—6.
Ul. Melachowakiego № 16.

KUPIĘ DOM

przy ulicy 3-go Maja lub Piłsudskiego pomiędzy Dęblińską a Krzywą. — Pośrednicy wyłączeni. Wiadomość w redakcji
::: dla Zetes. :::
1296

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa niniejszym wzywa wszystkich, którzy uzyskali pożyczki na zastaw 5% asygnat Pożyczki Państwowej z 1918 roku, i dotychczas pożyczek tych nie zapłacili, aby do dnia 30. kwietnia r. b. uregulowali rachunki z tytułu tego zastawu wpływające, gdyż w przeciwnym razie papiery powyższe będą zrealizowane na pokrycie zobowiązań i procentów od nich przypadających. Po dniu 30 kwietnia r. b. żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

